

Elena Ghica-Șubin – amintire a trecutului vasluian

7 martie 2026 Ziarul de Vaslui

Text: Dana Monica VÎNTU,

Când spui Vaslui nu poți să nu te gândești la situl arheologic de la Curțile Domnești, simbol turistic al Vasluiului de astăzi. În jurul bisericii, în urmă cu 100 de ani, a existat un cimitir parohial. Între 1924 – 1934 zona a suferit lucrări de restaurare, ocazie cu care mai toate monumentele funerare din apropierea bisericii au fost strămutate la Cimitirul Eternitatea. În prezent, la Curtea Domnească, a mai rămas Cimitirul Ghica-Șubin, datat secolele XIX-XX și înscris în lista monumentelor [istorice](#) din județul Vaslui[4]. În Cimitirul Ghica-Șubin sau necropola [familiilor](#) Ghica-Șubin-Hoffman își dorm somnul de veci membri ai familiilor menționate. Important pentru noi în contextul materialului este faptul că aici este înmormântată Elena Șubin – născută Ghica (sora domnitorului „cel din urmă pe care l-a avut Moldova”[5], Grigore Alexandru Ghica), personajul principal al poveștii noastre, cea care a stăpânit moșia Vasluiului de la 1825 până la 1883.

Istorie

În acele vremuri, Vaslui, a trecut printr-un proces de modernizare, care presupunea o combinație între arhaic și modern. Vorbim de o lume în schimbare, rapidă la nivelul elitelor (de exemplu, personalități ca Mihail Kogălniceanu – șeful liberalilor și Manolache Costache Epureanu – șeful conservatorilor sau membri ai marilor [familii](#) boierești), dar lentă la nivelul păturii agrare (săracă și înapoiată). În acest cadru, vom încerca să încropim portretul Elenei Șubin, cea care a avut un „mare rol în dezvoltarea economică și culturală a orașului Vaslui”[6], la mijlocul secolului al XIX-lea.

Elena Șubin, pe linie paternă, își are originea în familia Ghica, boieri din ținutul Vasluiului. „Un descendent al familiei Ghica, hatmanul Constantin Ghica, căsătorit

cu Maria Iordachi Cantacuzino-Deleanu, primește danie vatra târgului Vaslui de la M. C. Suțu vodă, la 9 august 1795. După moartea lui C. Ghica, în 1818, Vasluiul cu moșia din jur îi revine lui Alexandru Ghica.”[7] Alexandru Ghica sau Alexandru C. Ghica (sau Alecu Ghica) a fost tatăl Elenei Șubin. Ramura maternă arată că mamă Elenei Șubin i-a fost Elena Sturza (sora lui Mihail Vodă Sturza). Soții Alexandru Ghica și Elena Sturza au mai avut doi copii: Alexandru (care a murit de copil) și Grigore Alexandru Ghica. Anul nașterii Elenei Ghica este incert. După istoricul Mihai Sorin Rădulescu, ea s-ar fi născut în 1801,[8] ceea ce corespunde informațiilor de pe mormântul ei – că a decedat „la 18 septembrie 1889, în etate de 88 de ani”[9]. Însă Mona și Florian Budu-Ghyka (autorii arborelui genealogic și al *Site-ului Familiei Ghika*[10]), dau 1807 drept anul nașterii Elenei. Și Constantin Gane susține că Elena s-ar fi născut abia pe la sfârșitul anului 1807, fiind subiect de dispută la divorțul părinților ei. Potrivit lui, Elena Sturza s-ar fi căsătorit cu Alecu Ghica în 1803, la vârsta de 17 ani. În 1807, ea s-a îndrăgostit de un conte francez, Théodore de Crussol, motiv pentru care Alecu Ghica a cerut divorțul.[11] A solicitat „ca copilul ce urma să nască nevastă-sa peste câteva luni să-i fie dat lui... În iarnă însă, când se nascu și copilul – o fată, Elena – contele de Crussol trebui să părăsească Iașii, fiind chemat la armată, pe front. Nu se mai întoarse niciodată. Îmbolnăvindându-se acolo de oboselile războiului, el zăcu multă vreme suferind, până-și dete într-o zi duhul, în 1813, într-un sat de lângă Varșovia. Elena, rămasă și fără bărbat și fără iubit, nu se ținu de cuvânt și nu vru să se despartă și de fetița ei. Divanul domnesc fu nevoit să judece și această pricină dintre foștii soți, luându-i un an mai târziu copilul cu de-a sila și dându-l tatălui (...).”[12]

Familie

Alecu Ghica, un boier luminat, „protector al teatrului românesc la începuturile sale, unul dintre puținii mari boieri respectați”[13], a fost cel care s-a îngrijit de creșterea și educația copiilor, Grigore (născut în 1804) și Elena. Anghel Valli spunea despre Alexandru Ghica că „era cinstit și drept, din fire și din principiu; *singurul om din Moldova care poate fi privit ca necoruptibil...*.”[14] Cu un tată cultivat, Elena a avut parte de o educație aleasă. A avut ocazia să joace într-o piesă de teatru, „*Mirtil și Hloe*” („*Myrtil et Chloé*”, texttradus din limba franceză în limba română de Gheorghe Asachi), spectacol ținut în casa hatmanului Costache Ghica, la Iași, în data de 27 decembrie 1816. Elena a interpretat rolul lui Hloe, numărându-se printre primele femei care au jucat în limba română, într-o vreme în care actorii erau desconsiderați, mai ales actrițele, iar limba română era disprețuită, în general, de către înalta societate, fiind considerată limba țăranilor, a slugilor, a celor săraci, și nu a vieții intelectuale și culturale. Fratele ei, Grigore, l-a interpretat pe Mirtil, frații fiind deja obișnuiți să dea spectacole de salon în limba franceză. Actorii piesei au purtat costume populare, specifice păstorilor moldoveni, iar după acest moment, doamnele din înalta societate au început să îmbrace, ca manifestare a sentimentelor patriotice, straie naționale. Un fapt bine cunoscut este că Regina

Maria a purtat cu eleganță costume populare românești, dar putem spune că „moda iei” e puțin mai veche decât vremea ultimei regine încoronate a României. „Elena A. Ghica s’a măritat în 1825 Sept.”[15] cu Pavel Șubin (întâlnit și sub numele de Alex, Alexa sau Alexei Șubin, n.n.), an în care „Alexandru C. Ghica hatman, dă fiicei sale Elenco, măritată cu Colonel Alexa Șubin, târgul Vasluiului cu toate seliștele de prin pregiur după scrisorile acestui târg și că venitul se vinde anual cu 14000 lei; și-și va lua venitul în doao vadele. Între altele i se mai dă: locul despre Copou, 12 pogoane vie la Șorogari, 40 salașe țigani căsași, 40 salașe țigani lăeși, câte 24 cuțițe, furculițe și linguri de masă.”[16] Soțul proprietăresei vetrei târgului Vaslui era ofițer al armatei țariste, născut la 13 octombrie 1785. Numit, la un moment dat, șef al vămilor din Basarabia, Pavel Șubin a trăit în Vaslui până la decesul survenit în 25 august 1854, fiind înmormântat în cimitirul anterior menționat.

Elena și Pavel Șubin au locuit în *Casa Ghica*, construită în prima parte a secolului al XIX-lea, la nord de Biserica „Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul”. Casei Ghica i-au trecut pragul mai multe personalități ale vremii, cum ar fi: Alexandru Ioan Cuza, Grigore Alexandru Ghica (fratele Elenei Șubin, domn al Moldovei sub numele Grigore al V-lea Ghica), Elena Rosetti – Cuza (soția lui Alexandru Ioan Cuza), Theodor Rosetti (fratele Elenei Cuza), Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri. Locuința era dotată cu o încăpere destinată unei biblioteci – care conținea operele clasicilor literaturii ruse, franceze și germane, dicționare enciclopedice apărute la începutul veacului al XIX-lea. Clădirea, monument [istoric](#), în patrimoniul Ministerului Învățământului, a găzduit, rând pe rând, sediul mai multor instituții. Mai apoi, casa și terenul aferent au „reprezentat obiectul executării silite în urma unei decizii definitive și irevocabile a Tribunalului Vaslui”[17], fiind organizată o licitație pentru vânzarea imobilului. La momentul redactării acestui articol, nu avem informații publice cu privire la *Casa Ghica*. Pe surse, acest imobil a fost achiziționat de o persoană privată, a fost renovat (pentru că la momentul achiziționării se afla într-o stare avansată de degradare) și urmează a fi dat spre închiriere, ca spațiu pentru birouri.

Elena și Pavel Șubin au avut 8 copii: Pavel (căsătorit cu Lucia Beldiman), Eugen (celibatar), Olga (căsătorită cu Manolachi Hrisoverghi au avut o fiică, Maria), Alexandru, Ecaterina (căsătorită Rizo), Elena (căsătorită cu doctorul austriac Carol Hoffmann), Nathalia (devenită soția lui Alexandru Mano), Olimpia (căsătorită cu Polidor Ventura).[18] Elena a avut grijă, pentru un timp, și de nepoatele de frate, fiicele lui Grigore Alexandru Ghica cu cea de-a doua soție, Ana Catargi: Aglaie și Natalia. Fetele domnitorului moldovean au plecat la pension, dar vacanțele și le petreceau la Vaslui, împreună cu verișorii lor.

Radu Rosetti, fiul Aglaiei, în *Amintirile din copilărie*, dă detalii despre viața de cuplu a [familiei](#) Șubin. „În primii ani după moartea Anicăi Catargiu, sora lui Grigore Ghica, Elena Șubin, căsătorită cu acel mare mojiț și bețiv care era generalul rus Șubin, îngriji de cele două fete ce le lăsase. Șubin luase pe mătușa numai din cauza

marii zestre ce o avea, căci poseda toate virtuțile ce pot face podoaba unei femei afară de frumusețe, și o bătea măr de câte ori se-mbăta, adică aproape în fiecare zi. Mătușa Elena Șubin trăia în Vaslui, care-i aparținea (nu numai moșia cu acest nume, dar și târgul), unde creștea pe numeroșii ei copii, de ale căror lecții se împărtășea și mama.”[19]

Pe lângă aceștia, Elena sau „Șubionaia”[20] mai veghea asupra unor tinere, de vreme ce, în 1837, figura pe o listă a școlilor și pensioanelor din Moldova, în calitate de proprietară a unui pension de fete, având înscrise 16 eleve, de a căror educație se ocupa tot ea, predându-le limbi străine (germane, franceză, rusă).

De altfel, înființarea primei școli vasluiene se leagă de numele Elenei Șubin, ea începând demersurile în acest sens din anul 1840. Cursurile se deschid în „Școala începătoare din Vaslui”, devenită peste puțin timp Școala primară urbană nr. 1 de băieți, la 1 decembrie 1841. „Curierul Românesc din 2 ianuarie 1842, ne informează că la curgătoare luni s-au făcut deschiderea solemnă a școlii. Este vorba de școala publică amenajată în oraș de Elena Șubin, proprietara târgului Vaslui, care „au dat gratis două case, una pentru școală, iar alta să fie locuință profesorului.”[21]

Elena Șubin „împreună cu Isprăvnicia încheind sama și supunând-o departamentului împreună cu bugetul pentru cheltuielile ce ar trebui, au propus înființarea a 18 fanare-lampe și înjgheizarea de instru-mente pojarnicești sau, altfel spus, începerea operei de iluminare stradală a târgului precum și înfiriparea unei pompierii. Documentul comun continua astfel: S-au statornicit fânarele și s-au pus în lucrări înjgheizarea instrumentelor pojarnicești, aducându-să și tulumba de la Brașov (subl. ns.). Se prevăzuse și darea în folosință a celor două obiective: la începutul lunii martie 1849.”[22]

Făcând parte dintr-o familie de boieri filantropi, după ce a donat teren pentru înființarea școlii, Elena donează teren și pentru înființarea primului spital vasluian. Clădirea a început să se construiască în 1851 și era formată din „casa cea mare cu două etaje, cuprinzând 18 odăi și un paraclis sub același acoperământ.”[23]

În 1853, între târgoveți și proprietara Vasluiului apare un conflict provocat de președintele Eforiei[24] Vaslui, Ștefan Angheluță (arendaș al moșiilor mănăstirești din Vaslui, mai apoi mare proprietar), în urma căruia, Elena Șubin „cu de la sine voință și prin îndemnul avocatului ei”[25] a cedat anumite venituri – care-i proveneau din „cântar, din vinderea păcurei, din tălpărit, din tutun.”[26] Mai multe procese (la care vor lua parte unii politicieni ai vremii, cum ar fi Mihail Kogălniceanu și Manolachi Costache Epureanu) vor avea loc între târgoveți și proprietară.

Municipalitatea Vasluiului s-a creat la 19 august 1860. Ștefan Angheluță este ales primul președinte de Consiliu municipal, confirmat prin decretul din 11 septembrie 1860. Eforia Vaslui a fost desființată și primarul Ștefan Angheluță a luat măsuri în vederea emancipării orașului.

În urma Reformei Agrare[27] din 1864, toți locuitorii Vasluiului au devenit bezmănari[28] față de marele proprietar, adică erau siliți să plătească un impozit

pentru locul pe care își construiseră o locuință sau alte clădiri (care aveau ca obiect de activitate comerțul). Anul 1881 pune punct acestui obicei, astfel încât prima răscumpărare s-a produs la 24 decembrie 1881, „dată considerată a fi atestarea documentară a preschimbării numelui de *târg* în cel de *oraș*.” [29] Paul Zahariuc, în lucrarea sa *Vaslui: De la târg la oraș, Vol. 1*, Editura PIM, Iași, 2014, la pagina 418, transcrie integral documentul [30]:

„24 Dech(emvrie) 1881. România. Comuna urbană Vaslui. Act de Răscumpărarea Besmănelui.

În virtutea Legei dela 16 Ianuarie 1881, publicată în Monitorul Oficial no. 62 acel an, dreptu de besmăn asupra locurilor din vatra Târgului Vaslui trecând dela D-na Elena Șubin născută Ghika în patrimoniu acestei comuni (subl. ns.). Consiliul Comunal prin decisiunea no.185 din 24 Octombrie 1881 aprobată și de Comitetul Comunei sub no.2380 la 14 Noembrie zisul an, regulând modul și condițiunile de răscumpărarea besmănelui: Noi, Primarul Urbei Vaslui, văzând cererea D-lui Procopi Poliacoff, proprietarul imobilelor din stradele Hagiu și a Pieței, prin care declară răscumpărarea besmănelui ce plătește pe locul ce’l posedă în mărime de douăzeci și opt stânjeni [și] patru palme la fața strada Hagiu; douăzeci și nouă stânjeni [și] șapte palme fundul spre strada Pieței; zece stânjeni marginea spre Zalman Gruber; douăzeci și doi stânjeni [și] șapte palme marginea despre răsărit, ear împrejur pe toată întinderea locului nouăzeci și unu stânjeni [și] două palme, dupe actul de besmenu no.84 din 1865. Văzând că D-l Procopi Poliacoff a depus preciful răscumpărării în sumă de lei noișase sute doi pe timp de unsprezece ani dupe clasificățiunea prevăzută prin mencionata decisiune a consiliului no.185. Eliberăm D-lui Procopi Poliacoff prezentul act de răscumpărare în virtutea căruia D-sa rămâne de astăzi înainte deplin și absolut pe locul și clădirele ce are asupra lui fără ca comuna să mai aibă vreun drept sau pretențiune din trecut sau pe viitor din acest loc. Dar și făcut astăzi 24 Decembrie anul 1881 investit și cu sigiliul Primăriei. Semnat Primar N.A. Rășcanu; Secretar Ștefănescu”.

Din 1882, primăria a fost asaltată de oameni care doreau eliberarea de obligațiile avute față de încă proprietara proaspătului oraș.

Elena Șubin a lăsat averea copiilor săi prin testamentul din 21 martie 1883. Gheorghe Mavrocordat a cumpărat de la moștenitorii ei toată moșia târgului Vaslui „cu 1.225.000 lei.” [31]

Elena Șubin a murit în anul 1889 și se odihnește într-o vecie, alături de descendenți ai [familiei](#), în frumosul nostru oraș, în cimitirul de la Curtea Domnească.

Familie

În semn de recunoștință pentru tot ce a făcut Elena Șubin pentru Vaslui, de la 31 ianuarie 1868, timp de 80 de ani, o stradă a urbei noastre s-a numit *Strada Șubin*. Din 1948 strada respectivă poartă numele Anei Ipătescu.

Personalitate a Vasluiului de altădată, boieroaică învățată, filantroapă, cu o viață socială dezvoltată dar nu și cu una de familie idilică, Elena Șubin este un nume pe care ar trebui să-l menționăm ori de câte ori vorbim despre Vaslui și facem referire la oameni de seamă ai locului.

Bibliografie:

- BURADA T. Teodor, *Istoria teatrului în Moldova*, Vol. I, Institutul de Arte Grafice N. V. Ștefaniu & Comp., Iași, 1915.
- CIOBANU Mihai (coord.), *Cronica Vasluiului: documente, locuri, oameni, fapte*, Editura Publirom, 1999.
- COTEANU Ion, SECHE Luiza, SECHE Mircea, *Dicționarul explicativ al limbii române: DEX*, Univers Enciclopedic, București, 1998.
- GANE Constantin, *Trecute vieți de doamne și domnițe*. Vol. 3, Editura Junimea, Iași, 1973.
- GHIBĂNESCU Gheorghe, *Surete și Izvoade*, Vol. XV, INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „VIAȚA ROMÂNEASCĂ”, Iași, 1926.
- HAȚIEGAN Anca, *Precursoarele: primele femei care au jucat în limba română (II)*, în *Revista Vatra*, nr.8/2017, online la adresa: <https://revistavatra.org/2017/09/23/anca-hatiegan-precursorarele-primele-femei-care-au-jucat-in-limba-romana-ii/>.
- http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Reforma_agrar%C4%83_din_1864.
- <http://patrimoniu.gov.ro/images/lmi-2015/LMI-VS.pdf>.
- <http://vaslui.usr.ro/restaurarea-casei-ghica-sansa-unica-pentru-primaria-vaslui/>.
- http://www.ghika.net/ro/index_ro.htm.
- http://www.ghika.net/Arbre/A29_2016.pdf.
- <https://primariapuscasi.ro/index.php/prezentare-comuna>.
- https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Grigore_Alexandru_Ghica.
- https://www.bjvaslui.ro/portal/?l=rou&s=3&a=istoria_orasului_vaslui.
- IONESCU Melania, IONESCU Nicolae, *Școala și viața spirituală din orașul Vaslui în secolul XIX*, în *Acta Moldaviae Meridionalis*, XXX, 2009.
- IONESCU Nicolae, *Cimitirul Bisericii «Sfântul Ioan» și rezervația Ghica-Șubin-Hoffmann din Vaslui*, în *Ziarul Lumina*, 15 iunie 2015, online la adresa: <http://ziarullumina.ro/cimitirul-bisericii-sfantul-ioan-si-rezervatia-ghica-ubin-hoffmann-din-vaslui-102785.html>.
- IONESCU Nicolae, *Începuturile învățământului public în orașul Vaslui în secolul XIX*, în *Revista ALS OB*, Nr. 2, Anul I, Decembrie 2011.
- OLARU Ioan, ș.a., *Biserica Domnească Sf. Ioan Botezătorul din Vaslui Înălțată de Ștefan cel Mare în anul 1490 – Important Monument de artă medievală românească*, în *Acta Moldaviae Meridionalis Vaslui*, Vol. XII-XIV, 1990-1992.
- RĂDULESCU Mihai Sorin, „Două scrisori din [familia Ghyka](#)”, în *România literară*, nr. 16/ 2009, online la adresa: <http://www.romlit.ro/doua-scrisori-din-familia-ghyka>.
- RĂDULESCU Mihai Sorin, *Din istoria familiei Ghika. Contribuții de istorie culturală*, Corint, București, 2017.
- ROSETTI Radu, *Amintiri din copilărie*, Imprimeria Fundației Culturale „Principele Carol”, București, 1925.
- ROSETTI Radu, *Amintiri din copilărie: Mama (capitolul II)*, online la [https://ro.wikisource.org/wiki/Amintiri_din_copil%C4%83rie_\(Rosetti\)/Capitolul_II._Mama](https://ro.wikisource.org/wiki/Amintiri_din_copil%C4%83rie_(Rosetti)/Capitolul_II._Mama).
- ROTARU Doina, *Mărturii de artă plastică din județul Vaslui: portretul votiv (secolele XVIII – XX)*, în *Acta Moldaviae Meridionalis*, XXII-XXIV, 2001-2003.
- SION Constantin, *Arhondologia Moldovei*, Editura Minerva, București, 1973.

- ȘERBAN Constantin, *Modernizarea Orașului Vaslui în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza*, în *Acta Moldaviae Meridionalis*, VII-VIII, 1985-1986.
- ZAHARIUC Paul, *Vaslui: De la târg la oraș*, Vol. 1, Editura PIM, Iași, 2014.

Ziare

[1] Paul Zahariuc, în colaborare cu Lucian – Valeriu Lefter, *Vaslui: De la târg la oraș*, Vol. 1, Editura PIM, Iași, 2014, p. 1.

[2] Mihai Ciobanu, Alexandru Andronic, Petru Necula, *Cronica Vasluiului: documente, locuri, oameni, fapte*, Editura Publirom, 1999, p. 11.

[3] Ioan Olaru, Alexandru Andronic, Maria Ana Zup, *Biserica Domnească Sf. Ioan Botezătorul din Vaslui Înălțată de Ștefan cel Mare în anul 1490 – Important Monument de artă medievală românească*, în „Acta Moldaviae Meridionalis Vaslui”, Vol. XII-XIV, S.C. Porto-Franco S.A., Galați, 1990-1992, p. 324.

[4] Lista monumentelor istorice 2015, județul Vaslui, cod LMI: VS-II-m-A-06708.

[5] Constantin Gane, *Trecute vieți de doamne și domnițe*, Vol. 3, Editura Junimea, Iași, 1973, p. 213.

[6] Mihai Ciobanu, Alexandru Andronic, Petru Necula, *op. cit.*, p. 161.

[7] *Ibidem*.

[8] Mihai Sorin Rădulescu, *Din istoria familiei Ghika. Contribuții de istorie culturală*, Corint, București, 2017, pp. 41-47.

[9] Nicolae Ionescu, *Cimitirul Bisericii „Sfântul Ioan” și rezervația Ghica-Șubin-Hoffmann din Vaslui*, în Ziarul „Lumina”, 15 iunie 2015, online la adresa: <http://ziarullumina.ro/cimitirul-bisericii-sfantul-ioan-si-rezervatia-ghica-ubini-hoffmann-din-vaslui-102785.html>, accesat, astăzi, 2 octombrie 2023, ora 15:25.

[10] Notă cu privire la ortografie: *Ghika*, *Ghyka* sau *Ghica*: „În [istorie](#), sec. XVII și XVIII, numele este ortografiat cu alfabetul cirilic sau grec conform epocii. În sec. XIX, după introducerea alfabetului român în Principate, s-a convenit în Familie ca cei din Ramurile moldovene să semneze *Ghyka* iar cei din Ramura Muntenia să semneze *Ghika*, înțelegere mai mult sau mai puțin respectată. În România și în scrierile istorice românești se folosește în general pentru toată lumea *Ghica*.” Online la <http://www.ghika.net/ro/index.ro.htm>, accesat, astăzi, 3 octombrie, ora 12:00.

Istorie

[11] „Dar pentru a nu-și compromite soția, caută un motiv elegant împotriva căruia să nu aibă gura lumii nimic de zis. Așa încât, când în iunie 1807 domnița Mărioara Sturza, soacra dumisale, dădu o serbare mare urmată de ospăț în ciuda generalului rus Mayendorff, el opri pe nevastă-sa să meargă în acea seară acasă la părinți, știind că ea nu va asculta de porunca lui. Și în adevăr, sfătuită și de mama sa, cu care semăna și la fizic și la moral, ea nu numai că se duse la ospăț, dar se mai și întâlni acolo cu contele de Crussol, în văzul tuturor, mai ales că

divorțul acela, care știa că va urma după această înfrângere a poruncii soțului, era și pe placul dânzei. A doua zi chiar, Alecu Ghyka ceru de la Divan despărțirea, pe cuvânt că el nu putea îngădui să știe că soția lui a dat mâna cu generalul Mayendorff.”(Constantin Gane, *Trecute vieți de doamne și domnițe. Vol. 3*, Editura Junimea, Iași, 1973, p. 200).

[12] Constantin Gane, *op. cit.*, p. 201.

[13] https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Grigore_Alexandru_Ghica, accesat, astăzi, 3 octombrie 2023, ora 12:30.

[14] Constantin Gane, *op.cit.*, p. 196.

[15] Gheorghe Ghibănescu, *Vaslui: studiu și documente: Surete și Izvoade, vol. XV, Documentele târgului Vaslui*, Institutul de Arte Grafice „Viața românească”, Iași, 1926, p. XLVII.

[16] *Ibidem*, p. 285.

[17] <http://vaslui.usr.ro/restaurarea-casei-ghica-sansa-unica-pentru-primaria-vaslui/>.

[18] Date genealogice despre această descendență, puse pe hârtie de profesorul inginer Henri Theodoru, strănepot în linie directă al Elenei Șubin, i-au fost comunicate lui Mihai Sorin Rădulescu de către urmașii lui Henri Theodoru.

[19] Radu Rosetti, *Amintiri din copilărie*, Imprimeria Fundației Culturale „Principele Carol”, București, 1925, p. 44.

[20] Constantin Sion, *Arhondologia Moldovei*, Editura Minerva, București, 1973, p. 314.

[21] Mihai Ciobanu, Alexandru Andronic, Petru Necula, *op. cit.*, p. 202.

[22] Paul Zahariuc, *op. cit.*, p. 54.

[23] C. Șerban, „Orașul Vaslui în vremea lui Cuza” în „Acta Moldavie Meridionalis Vaslui”, VII-VIII, 1985, Galați, p. 244.

[24] Eforie – nume dat unor instituții administrative de utilitate publică sau culturală din trecut; consiliul de conducere al acestor instituții; sediul acestor consilii; epitropie. (Eforiile Orășenești fuseseră înființate prin Regulamentul Organic).

[25] Gheorghe Ghibănescu, *op.cit.*, pp. XLVII – XLIX.

[26] *Ibidem*.

[27] Legea rurală a fost sancționată și promulgată la 14/25 august 1864. Atunci Domnitorul proclama țărănimii: „Claca este desființată pentru de-a pururea și de astăzi voi sunteți proprietari liberi pe locurile stăpânirii voastre”. Legea a intrat în vigoare la 23 aprilie/5 mai 1865. Ea elibera pe țărani de sarcinile feudale precum claca, dijma sau podvezile, desființa monopolurile feudale din interiorul satelor. Loturile erau distribuite în funcție de numărul de vite deținute. Țăranii urmau totuși să răscumpere terenurile și să achite anual o anumită sumă, timp de 15 ani. Pe de altă parte, legea stabilea plata unor despăgubiri către proprietari, la prețul pământului de atunci. Online la http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Reforma_agrar%C4%83_din_1864.

[28] De la *bezmăn* = impozit pentru cârciumă; închirierea unui teren pe o perioadă îndelungată sau fără termen. Online <http://dexonline.ro/definitie/bezm%C4%83n>.

[29] Paul Zahariuc, *op. cit.*, p. 417.

[30] Din SJAN Vaslui, fond *Tribunalul Vaslui. Transcriptiuni*, nr. 129/24 decembrie 1881.

[31] Mihai Ciobanu, Alexandru Andronic, Petru Necula, *op. cit.*, p. 42.

[32] <https://evenimentemuzeale.ro/eveniment-cultural/asociatia-museum-vasluiensis-vaslui-lanseaza-vineri-13-august-2021-la-ora-1030-pe-esplanada-din-fata-muzeului-judetean-stefan-cel-mare-vaslui-proiectul-cultura/>.